

САМОМАСАЖ ДЛЯ ЖІНОК 30-34 РОКІВ ПІД ЧАС ЗАНЯТЬ ОЗДОРОВЧИМ ФІТНЕСОМ

Руденко Р. Є., Зінько В. В.

Львівський державний університет фізичної культури, Україна

Анотація. Обґрунтовано доцільність оздоровчих занять та мотивація до їх удосконалення. Визначено мету, проаналізовані завдання занять оздоровчим фітнесом. Рекомендовано самомасаж окремих ділянок тіла під час занять оздоровчим фітнесом.

Ключові слова: жінки, оздоровчий фітнес, самомасаж, тренування.

Аннотация. Обоснована целесообразность оздоровительных занятий и мотивация к их усовершенствованию. Определены цели, проанализированы задачи занятий оздоровительным фитнесом. Рекомендовано самомассаж отдельных участков тела во время занятий оздоровительным фитнесом.

Ключевые слова: женщины, оздоровительный фитнес, самомассаж, тренировка.

Abstract. The expediency of improving employment and motivation for their improvement. Stated purpose, analyzed studies health and fitness objectives. Recommended self-massage certain areas of the body during class health and fitness.

Key words: women, health and fitness, self-massage, training.

Вступ. Сучасний етап розвитку нашого суспільства створює для людини нову проблемну ситуацію – біологічні та соціальні адаптивні механізми людини піддаються серйозним випробуванням. Це пов'язане з тим, що людина щодня потрапляє під вплив несприятливих чинників довкілля, складних соціально-економічних проблем, а також величезний потік інформації тощо. У результаті чого в людини можуть виникати різні функціональні розлади, відбуватися зниження розумової та фізичної працездатності, погіршується здоров'я [3, 6]. Сьогодні жінка залучена в усі сфери діяльності суспільства, а її роль у розвитку й удосконаленні духовного його процвітання надзвичайно велика. Крім суспільного аспекту діяльності, жінки виконують найголовнішу біологічну функцію – материнство й турбота про виховання дітей. Збереження й зміцнення здоров'я жінок є однією з найактуальніших проблем сучасності й представляє не тільки науково-практичний інтерес, але й сприяє вирішенню соціальних, демографічних й культурологічних завдань.

У наш час оздоровчий напрямок фітнесу ґрунтується на новітніх наукових даних і успішно реалізується у спеціально організованому педагогічному процесі, спрямованому на всебічний розвиток особистості [5, 6]. Доступні й ефективні форми рухової активності, спеціально організованої в рамках програм фізкультурно-оздоровчих занять, що виконуються самостійно або під керівництвом персоналу фітнес-центрів, особливо затребувані з

урахуванням негативних тенденцій у стані здоров'я населення України [3]. За умов високого дефіциту вільного часу особливо гостро постає питання залучення жінок різного віку до занять оздоровчим фітнесом у всьому різноманітті його засобів. Усе вище викладене свідчить про необхідність удосконалення програм оздоровчого напрямку фітнесу для жінок різних вікових категорій. Актуальність зазначеної проблеми, її важлива соціальна значимість обумовили вибір теми й визначили мету і завдання наукового дослідження.

Мета дослідження: підвищити ефективність занять оздоровчим фітнесом.

Завдання дослідження: впровадити самомасаж окремих ділянок тіла у заняття з оздоровчого фітнесу для жінок 30-34 років.

Організація дослідження. Дослідження було проведено на базі спортивно-оздоровчого центру «Sport Life» м. Львова, протягом 5 місяців. У дослідженнях брали участь двадцять жінок 30-34 років, які були допущені лікарем до занять оздоровчим фітнесом.

Хід дослідження та обговорення результатів. Будь-яка фізична вправа чи комплекс тренувальних засобів, кінцевою метою яких є досягнення певного рівня здоров'я, належить до фітнесу (англ. – «бути у формі», «бодьорий», «здоровий», «підготовлений») [5]. В основі концепції «фітнес» покладений принцип FITT: F (від англ. – частота) – кількість занять на тиждень; I (від англ. –інтенсивність) – характеристика важкості роботи, яка визначається рівнем ЧСС; T (від англ. – час) – тривалість занять; T (від англ. – тип) – вид занять залежно від засобів і методів, що використовуються [3, 5]. Загалом, фітнес можна окреслити як систему загального оздоровлення людини через обумовлене фізичне навантаження, яке поєднує силове й аеробне тренування, розвиток гнучкості з повноцінним раціональним харчуванням. Фітнес-тренінг – це процес формування ідеальних пропорцій тіла шляхом тренування з обтяженнями за умови поступового збільшення силового й аеробного навантаження [5]. Ще зовсім недавно аеробіка і силове тренування видавалися несумісними. Тепер більшість фахівців, які працюють у напрямку оздоровчої фізичної культури, визнали, що саме поєднання цих двох методів підвищує рівень м'язової тренуваності та поліпшує стан серцево-судинної системи. Крім того, саме аеробні вправи дозволяють зменшити жировідкладення в організмі людини і підвищити витривалість. Загальний фітнес, згідно з визначеннями фахівців, можна характеризувати як систему збалансованості фізичного, психічного і соціального стану людини, яка живе у гармонії з навколишнім середовищем [3, 5]. Однак фітнес настільки різнобічний, що будь-яка людина, незалежно від віку, статі, способу життя й стану здоров'я, може пристосувати фітнес до своїх потреб. Саме тому існує велика кількість найрізноманітніших програм, які так чи інакше є частиною фітнесу, якщо вони сприяють

досягненню визначеного рівня здоров'я. Впровадження самомасажу у заняття з оздоровчого фітнесу допоможе інтенсивніше тренуватися, оскільки він підвищує функціональні можливості організму, знімає втому, сприяє швидкому відновленню після фізичних навантажень. Перевага застосування самомасажу полягає в його простоті, доступності володіння його прийомами, можливості проведення в різних умовах, зміні дозування залежно від самопочуття [1, 2]. Ми розподіляли самомасаж за такою класифікацією: перед фізичним навантаженням – попередній розминальний, під час занять оздоровчим фітнесом, після фізичного навантаження - відновний. Самомасаж розігріває м'язи перед фізичним навантаженням, поліпшує рухливість у суглобах, підвищує фізичні якості, збільшує силу м'язів, розслаблює м'язи, сприяє процесові відновлення, підвищує працездатність, пришвидшує обмінні процеси в м'язах, знімає психічне напруження, сприяє швидшому відновленню та полегшує період підготовки до фізичних навантажень. Під час тренінгових занять з самомасажу окремих ділянок тіла для жінок 30-34 років ми застосовували інтерактивні методи: мультимедійний показ з поділом прийомів на окремі фрагменти. Самомасаж виконували на нижніх та верхніх кінцівках, м'язах грудної клітки та живота, спини та сідничних м'язів. Нами були дотримані методичні рекомендації до проведення самомасажу:

- масажні прийоми не повинні викликати біль, неприємні відчуття, залишати на тілі синці, порушувати структуру шкіри. Прийоми самомасажу необхідно виконувати досить енергійно;

- тривалість самомасажу під час занять оздоровчим фітнесом залежить від мети, завдань, виду, форми – від 3 до 25 хв, що вирішується в кожному конкретному випадку;

- необхідно вибирати найзручніше вихідне положення, яке сприяє максимальному розслабленню м'язів;

- ділянки скупчення лімфатичних вузлів не масажуються. Всі рухи виконують у напрямку до найближчого скупчення лімфатичних вузлів, враховуючи спрямованість лімфотоку;

- під час самомасажу можна застосовувати засоби, які сприяють кращому ковзанню рук (олійки, тальк), мазі та розтирання, які мають знеболювальний та зігрівальний ефект. Однак краще виконувати самомасаж просто чистими, теплими руками [1, 2, 4].

Висновки: опанування прийомами самомасажу дав можливість підвищити ефективність занять з оздоровчого фітнесу, а саме:

- легше переносити фізичні навантаження під час тренувальних занять фітнесом;

- зменшити відчуття втоми після тренувань;

- покращити загальний стан організму.

У подальших дослідженнях з цієї проблеми передбачено вивчити вплив самомасажу у поєднанні із заняттями оздоровчим фітнесом на фізичний стан здоров'я старшої вікової групи людей, які займаються руховою активністю.

Література

1. Бирюков А. А. Спортивный массаж: [учеб. для студ. высш. учеб. заведений] / А. А. Бирюков. – Москва : Академия, 2006. – 576 с.
2. Єфіменко П. Б. Техніка та методика класичного масажу : [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / П. Б. Єфіменко. – 2-е вид., перероб. й доп. – Х. : ХНАДУ, 2013. – 296 с.
3. Иващенко Л.Я. Программирование занятий оздоровительным фитнесом / Л. Я. Иващенко, А. Л. Благий, Ю. А. Усачев. – 2008. – 198 с.
4. Руденко Р. Є. Массаж : навч. посіб. / Романна Руденко. – Л. : Мульти Арт, 2013. – 304 с. ISBN 978-966-2328-51-6.
5. Сайкина Е. Г. Фитнес-технологии: понятие, разработка и специфические особенности / Е. Г. Сайкина Г. Н. Пономарев // *Фундаментальные исследования*. – 2012. – № 11 (часть 4). – С. 890–894.
6. Walter C. Nordic Walking: The Complete Guide to Health, Fitness and Fun /C. Walter. – Hatherleigh Press, 2009. – 208 p.

КОРЕКЦІЙНИЙ МАСАЖ ДЛЯ СПОРСТМЕНІВ З ІНВАЛІДНІСТЮ З НАСЛІДКАМИ ЦЕРЕБРАЛЬНОГО ПАРАЛІЧУ

Руденко Р. Є., Міщишина Г. І.

Львівський державний університет фізичної культури, Україна

Анотація. Обґрунтовано доцільність застосування різних видів масажу у тренувальному процесі спортсменів з інвалідністю з наслідками церебрального паралічу. Розроблено методику корекційного масажу з урахуванням основного та супутніх захворювань, фізичного навантаження, стану м'язів.

Ключові слова: масаж, спортсмени з інвалідністю, тренування, церебральний параліч.

Аннотация. Обоснована целесообразность применения различных видов массажа в тренировочном процессе спортсменов с инвалидностью с последствиями церебрального паралича. Разработана методика коррекционного массажа с учетом основного и сопутствующих заболеваний, физической нагрузки, состояния мышц.

Ключевые слова: массаж, спортсмены с инвалидностью, тренировка, церебральный паралич.

Abstract. The expediency of applying different types of massage in the training process of athletes with disabilities with the effects of cerebral palsy. The